

بسمه تعالی

شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه آموزشی دوره تحصیلی دکتری دانشگاه صنعتی
اصفهان

(اجرا برای ورودی‌های ۹۷ به بعد)

مقدمه

این شیوه‌نامه بر اساس آیین‌نامه یکپارچه آموزشی دوره های تحصیلی (شماره ۲/۴۳۰۶۹ مورخ ۹۷/۳/۱) و همچنین در راستای بخشنامه اجرایی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در خصوص تفویض اختیار به دانشگاه‌ها (شماره ۲/۲۸۸۷۱۵ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۵) تدوین شده است.

ماده ۱. هدف

هدف از این آیین‌نامه انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاه به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد، آشنا با علم و آخرین دستاوردهای علمی، و منطبق با نیازهای جامعه می باشد. انجام این هدف در راستای بهره‌گیری بهینه از ظرفیت‌های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در دوره کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی است.

ماده ۲. تعاریف

۱. وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
۲. دانشگاه: منظور دانشگاه صنعتی اصفهان است.
۳. آموزش رایگان: منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی، بدون پرداخت هزینه (در دانشگاه‌های استفاده کننده از بودجه عمومی دولت) است.
۴. دانشجو: فردی است که در یکی از دوره‌های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت نام کرده و به تحصیل مشغول است.
۵. دانش آموخته: فردی است که یکی از رشته‌های دوره‌های تحصیلی مصوب را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوطه را دریافت کرده است.

۶. **حضوری:** شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیتهای تحصیلی دانشگاه شرکت می‌کند.
۷. **غیر حضوری:** شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو بدون حضور در دانشگاه فعالیتهای تحصیلی دارد.
۸. **نیمه حضوری:** شیوه‌ای از پذیرش است که بخشی از آموزش آن حضوری و بخش دیگر غیر حضوری به انجام می‌رسد.
۹. **شهریه پرداز:** منظور آموزش دانشجو در یک دوره تحصیلی، به ازای پرداخت هزینه‌ها است.
۱۰. **نیمسال تحصیلی:** بازه زمانی تعیین شده که شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحانات پایانی است.
۱۱. **برنامه درسی:** مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس هر رشته تحصیلی با هدفی مشخص، که مصوب مراجع قانونی است.
۱۲. **واحد درسی:** ارزش مقداری درسی است که مفاد آن برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت و کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت است و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می‌شود.
۱۳. **درس جبرانی:** درسی است که با تایید گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در آغاز دوره تحصیلی، ضروری تشخیص داده می‌شود.
۱۴. **رشته تحصیلی:** یک شعبه فرعی از شاخه‌های علمی که به لحاظ موضوع دارای قلمرو مشخص و متمایز از سایر شاخه‌های علمی است و به احراز دانش تخصصی، مهارت یا کارآمدی معینی می‌انجامد.
۱۵. **گرایش تحصیلی:** به شعبه‌ای از یک رشته که ناظر بر وجه تخصصی آن باشد، اطلاق می‌شود. اختلاف درس‌ها در دو گرایش از یک رشته، نباید از ۷۰ درصد کل واحدهای رشته بیشتر باشد.
۱۶. **کارشناسی ارشد:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی آغاز می‌شود و شامل ۲۸ تا ۳۲ واحد درسی است.
۱۷. **کمیته منتخب:** کمیته‌ای متشکل از معاون آموزشی دانشگاه، مدیر تحصیلات تکمیلی و حسب مورد رئیس/سرپرست تحصیلات تکمیلی یک دانشکده است که مطابق با موارد ذکر شده در این شیوه نامه به بررسی و تصمیم‌گیری درخواستهای دانشجویان تحصیلات تکمیلی آن دانشکده می‌پردازد.

۱۸. **گروه آزمایشی:** مجموعه رشته‌های تحصیلی در دوره متوسطه است که با توجه به مواد آزمونی مشترک، دسته بندی می‌شود.

۱۹. **گروه آموزشی:** بنیادی‌ترین واحد سازمان دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیئت علمی با تخصص مشترک، در یک رشته علمی خاص یا چند رشته متجانس که به منظور ایجاد و اجرای آن رشته تحصیلی در دانشگاه تشکیل می‌شود.

۲۰. **دوره هم عرض:** دوره‌ای است که در مجموعه گروه‌های آموزشی هم‌راستا تعریف شوند.

۲۱. **شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده:** شورایی برای برنامه ریزی و تصمیم گیری در مورد مسائل دوره های کارشناسی ارشد و دکترای دانشکده است که بر اساس آیین نامه جامع مدیریت دانشگاه ها تشکیل می شود.

۲۲. **شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه:** یکی از شوراهای تخصصی در نخستین سطح سیاست گذاری و برنامه ریزی راهبردی در امور آموزشی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه است که به منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در امور اجرایی مرتبط با تحصیل دانشجو در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی تشکیل می‌شود.

۲۳. **شیوه آموزشی - پژوهشی:** شیوه‌ای تحصیلی در دوره دکتری تخصصی که برنامه درسی مربوط به آن، علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر اجرای یک پروژه تحقیقاتی است که منجر به رساله می‌شود.

۲۴. **ارزیابی جامع:** بررسی همه جانبه از توانمندی‌های آموزشی و پژوهشی دانشجوی دکتری تخصصی است که پس از گذراندن واحدهای دوره برگزار می‌شود.

۲۵. **رساله:** مستند علمی است که در فرآیند تحصیل دانشجوی دوره دکتری تخصصی و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی، با راهنمایی استاد/ استادان راهنما و بر اساس استانداردهای پژوهشی با هدف توسعه مرزهای دانش تدوین می‌شود.

۲۶. **استاد راهنما:** یکی از اعضای هیئت علمی دارای مدرک دکترای تخصصی است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در انجام رساله بر عهده دارد.

۲۷. **استاد مشاور:** یکی از اعضای هیئت علمی و یا از متخصصان حرفه‌ای دارای صلاحیت یا تخصص مرتبط است که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام رساله بر عهده دارد.

۲۸. **هیات داوران:** اعضای هیئت علمی یا افراد متخصص دارای صلاحیت دانشگاهی هستند که برای ارزیابی کمی و کیفی رساله دانشجو در دوره دکتری تخصصی مطابق دستورالعمل اجرایی مصوب دانشگاه انتخاب می‌شوند.

بخش نخست: کلیات و پذیرش

ماده ۳. شرط ورود به دانشگاه، تایید شایستگی‌های عمومی از طریق پذیرفته شدن در آزمون ورودی و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق ضوابط و مقررات مصوب وزارت، دارا بودن مدرک رسمی پایان دوره کارشناسی ارشد مورد تایید وزارت و احراز توانایی در زبان انگلیسی است.

تبصره. شرط لازم ورود به دوره دکترا دارا بودن مدرک زبان از یکی از آزمونهای مندرج در جدول ۱ با حداقل امتیاز لازم در این جدول می باشد. در صورت عدم دارا بودن این شرط در بدو ورود، پذیرفته شده دوره دکترا می تواند بطور وضعیت "مشروط در زبان" ثبت نام کند. شرط لازم برای ثبت نام در آزمون جامع آموزشی کسب حد نصاب لازم در زبان انگلیسی است.

جدول ۱. حد نصاب لازم آزمونهای زبان انگلیسی مورد تایید برای پذیرش قطعی در دوره دکترا

نام آزمون	IELTS	TOLIMO	MSRT (MCHE)	TOFEL (PBT)	TOFEL (IBT)
حداقل نمره قبولی	5.5	520	50	500	60

ماده ۴. آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی و به زبان فارسی است.

تبصره. دانشگاه اختیار دارد با رعایت نظام آموزشی، برنامه درسی مصوب را برای دانشجویان خارجی و یا دوره‌های بین‌المللی به زبان انگلیسی ارائه نماید.

ماده ۵. دانشگاه موظف است، برنامه‌های آموزشی و درسی مصوب دانشگاه و یا شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت را برای دوره‌ای که در آن با مجوز مراجع قانونی دانشجو پذیرفته است، اجرا کند.

تبصره ۱. چگونگی و ترتیب ارائه دروس هر دوره تحصیلی، رشته و یا گرایش با رعایت پیش‌نیاز/همین‌یا هر درس طبق برنامه درسی مصوب، بر عهده گروه آموزشی و تایید دانشکده و کمیته برنامه ریزی آموزشی/تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

ماده ۶. آموزش رایگان برای هر دانشجو، در هر دوره تحصیلی صرفاً یک بار امکان پذیر است.

ماده ۷. برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری درباره تقویم آموزشی، چگونگی اعلام و ثبت نمره، زمان حذف و اضافه، نحوه اعتراض به نتایج امتحانات، تاریخ تجدید نظر و غیره طبق دستورالعمل اجرایی مصوب دانشگاه انجام می‌شود.

بخش دوم: مرحله آموزشی

ماده ۸. مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری تخصصی حداقل ۶ و حداکثر ۸ نیمسال است و تحصیل در این دوره به صورت تمام وقت است. با اتمام سنوات مجاز، امکان تحصیل در آن دوره از دانشجو سلب می‌شود.

تبصره ۱. در صورتی که دانشجو در مدت مقرر دانش آموخته نشود، دانشگاه اختیار دارد به پیشنهاد استاد(استادان) راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده مدت تحصیل وی را حداکثر تا دو نیمسال افزایش دهد.

تبصره ۲. در صورتی که دانشجو بنا به عللی خارج از اختیار خود و یا بروز مشکلات غیرقابل‌پیش‌بینی، در پایان نیمسال دهم موفق به اتمام تحصیل نشود، به پیشنهاد استاد راهنمای دانشجو و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، کمیته منتخب وضعیت دانشجو را بررسی و متناسب با کمیت و کیفیت فعالیت‌های علمی دانشجو، در مورد مدت و نحوه ادامه تحصیل یا اخراج وی تصمیم‌گیری قطعی خواهد نمود. در صورت کسب موافقت کمیته منتخب و نداشتن مشکل نظام وظیفه، دانشجو موظف است از نیمسال دهم به بعد بر اساس قوانین مصوب هیئت امنای دانشگاه شهریه پرداخت نماید.

تبصره ۳. تحصیل هم‌زمان دانشجوی این دوره در همان دوره یا سایر دوره‌های تحصیلی ممنوع است.

ماده ۹. تعداد واحدهای درسی دوره دکتری تخصصی ۳۶ واحد است که از این تعداد، ۱۲ تا ۱۸ واحد آموزشی و ۱۸ تا ۲۴ واحد پژوهشی است (رساله دکترا) که در برنامه درسی هر رشته تحصیلی مصوب کمیته برنامه‌ریزی آموزشی دانشگاه مشخص و لحاظ می‌شود.

تبصره ۱. واحدهای درسی به‌منظور تسلط بر مفاهیم نوین هر رشته و تقویت توان علمی دانشجو برای اجرای فعالیت‌های پژوهشی دوره، با نظر استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده بر اساس برنامه درسی مصوب هر رشته انتخاب می‌شود.

تبصره ۲. معادل سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده دانشجو در همین مقطع و در دانشگاههای سطح ۱ و ۲ به تشخیص دانشکده امکان پذیر است.

تبصره ۳. در صورتی که تعداد واحد دروس معادل سازی شده ۸ واحد یا بیشتر باشد، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو کاسته می شود.

تبصره ۴. در صورت نیاز، به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، دانشجو موظف است حداکثر تا ۶ واحد درسی را به عنوان "درسهای جبرانی" با نمره ۱۴ و یا بالاتر بگذراند. گذراندن این درسها اجباری است اما نمره و واحد آنها در محاسبه میانگین نیمسال و میانگین کل لحاظ نمی شود.

تبصره ۵. حداقل و حداکثر تعداد واحد درسی (جبرانی/اصلی) در یک نیمسال به ترتیب ۶ و ۱۰ واحد است. در صورتی که تعداد واحدها به هر دلیل کمتر از ۶ واحد باشد، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل در نظر گرفته خواهد شد.

ماده ۱۰. نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می شود. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ و میانگین کل قابل قبول پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی ۱۶ است.

تبصره ۱۰. در صورتی که میانگین کل نمرات دانشجو پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی کمتر از ۱۶/۰۰ باشد، دانشجو مجاز است با نظر استاد راهنما فقط در یک نیمسال تحصیلی درسهایی را علاوه بر سقف واحدهای درسی برای جبران معدل کل بگذراند، در غیر این صورت از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۲. برای ورود به مرحله ارزیابی جامع، کسب میانگین کل حداقل ۱۶ از تمام دروس دوره الزامی است.

ماده ۱۱. حضور دانشجو در تمام جلسات کلاس دروس دوره‌های تحصیلی حضوری الزامی است.

تبصره ۱. اگر دانشجو در طول یک نیمسال تحصیلی در درسی بیش از سه شانزدهم جلسات کلاس و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال همان درس غیبت کند، در آن درس با نمره صفر و یا نمره مردودی دیگری که بر اساس تکالیف و امتحان میان ترم محاسبه شده، مردود می شود. در صورتی که به تشخیص دانشگاه غیبت دانشجو موجه تشخیص داده شود، آن درس از مجموعه درسهای آن نیمسال حذف می شود.

تبصره ۲. تشخیص موجه بودن غیبت ناشی از بیماری یا سایر مشکلات جسمی مانند بارداری، زایمان، معلولیت، حوادث و غیره بر عهده مرکز بهداشت و درمان دانشگاه می باشد.

تبصره ۳. نحوه حضور دانشجو در جلسات کلاس درس در دوره‌های نیمه‌حضور و غیر حضور طبق دستورالعمل مصوب دانشگاه انجام می‌شود.

ماده ۱۲. پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس توسط عضو هیئت علمی یا مدرس همان درس و بر اساس حضور، شرکت در فعالیت‌های کلاسی، انجام تکالیف و نتایج امتحانات ارزیابی می‌شود و بر مبنای عددی بین صفر تا بیست محاسبه می‌گردد.

تبصره ۱. برگزاری آزمون پایان ترم کتبی برای درس‌های نظری الزامی است.

تبصره ۲. نمره درس پس از ارسال به اداره کل آموزش، غیر قابل تغییر است.

تبصره ۳. مدرس موظف است، برگه‌های امتحانی هر درس را به عنوان سابقه درس، حداقل تا دو نیمسال تحصیلی بعد نگهداری نماید.

ماده ۱۳. دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصا و به صورت کتبی با ذکر تاریخ و امضا شده به دانشکده تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یک بار و تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد؛ در غیر این صورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

تبصره. تصمیم‌گیری برای بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل، بر مراجع ذی صلاح در دانشگاه است.

ماده ۱۴. عدم مراجعه یا عدم ثبت نام دانشجو در یک نیمسال تحصیلی به منزله انصراف از تحصیل تلقی می‌شود.

تبصره. در صورتی که قبل از اتمام آن نیمسال تحصیلی، دانشجو درخواست ادامه تحصیل خود را به همراه دلایل لازم ارائه نماید، با تایید استاد راهنما و موافقت شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و عدم وجود منع آموزشی دیگر، امکان ادامه تحصیل وجود داشته و برای آن نیمسال مرخصی تحصیلی لحاظ می‌شود. در غیر اینصورت انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

ماده ۱۵. دانشجو می‌تواند با موافقت دانشگاه و احتساب سنوات تحصیل، حداکثر دو نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند. درخواست دانشجو پس از تأیید استاد راهنما و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، جهت تصمیم‌گیری به تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال خواهد شد.

تبصره ۰. بررسی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی مانند مرخصی زایمان، مرخصی پزشکی در صورت تأیید پزشک معتمد دانشگاه، ماموریت همسر یا والدین، با احتساب و یا بدون احتساب در سنوات تحصیلی در اختیار دانشگاه است.

ماده ۱۶. در شرایط خاص، حذف یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو، تأیید دانشکده و تأیید دانشگاه قبل از شروع امتحانات و با رعایت احتساب در سنوات تحصیلی امکان‌پذیر است. حذف ترم تنها یکبار در طول دوره تحصیل امکان‌پذیر است.

ماده ۱۷. "تغییر رشته" یا "انتقال" دانشجوی دوره دکتری تخصصی در همان دانشگاه یا سایر دانشگاه‌ها (دولتی - غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۱۸. در جهت ارتقا توانایی‌های آموزشی، پژوهشی و اجرایی دانشجویان دوره دکتری، دانشجویان موظف هستند که در امور آموزشی، پژوهشی و اجرایی با دانشکده همکاری کنند. نحوه انجام این کار طی دستورالعملی توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تدوین و در هیات رئیسه دانشگاه به تصویب می‌رسد.

بخش سوم: ارزیابی جامع

ماده ۱۹. ارزیابی جامع به منظور ارزیابی قابلیت‌های آموزشی و پژوهشی دانشجو و برای استمرار فعالیت‌های پژوهشی انجام می‌گیرد. ارزیابی جامع دارای دو بخش آموزشی و پژوهشی است و قبولی در آن منوط به موفقیت در هر دو بخش است. عدم موفقیت یا عدم شرکت در هر نوبت در هر بخش به منزله عدم موفقیت در ارزیابی جامع است.

ماده ۲۰. بخش آموزشی ارزیابی جامع، پس از ارائه مدرک قابل قبول زبان انگلیسی مورد تأیید دانشگاه (جدول ۱)، گذراندن حداقل ۱۲ واحد از واحدهای درسی دوره توسط دانشجو و کسب میانگین کل حداقل ۱۶/۰۰ از واحدهای اخذ شده دوره، حداکثر تا پایان نیمسال چهارم تحصیلی، طبق تشخیص و برنامه شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده برگزار می‌شود.

تبصره. ارزیابی بخش پژوهشی صرفاً بعد از موفقیت دانشجو در بخش آموزشی انجام می‌گیرد.

ماده ۲۱. بخش آموزشی ارزیابی جامع در حداقل ۳ درس تحصیلات تکمیلی مرتبط با رشته دانشجو، با اولویت در راستای موضوع تحقیق، به پیشنهاد استاد راهنما و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، به عمل می‌آید. این ارزیابی به صورت کتبی و شفاهی برگزار می‌شود.

ماده ۲۲. شرط قبولی در بخش آموزشی ارزیابی جامع، کسب نمره قبولی در هر ماده درسی آزمون جامع و کسب میانگین کل حداقل ۱۶/۰۰ است. در صورت عدم موفقیت در ارزیابی آموزشی در اولین بار، به شرط رعایت مفاد ماده ۲۳ دانشجو می‌تواند برای بار دوم نیز در ارزیابی شرکت نماید.

ماده ۲۳. در صورت عدم قبولی و یا عدم احراز شرایط شرکت در بخش آموزشی ارزیابی جامع از دانشجو در پنجمین نیمسال تحصیلی ثبت‌نام به عمل نمی‌آید و دانشجو از تحصیل محروم می‌گردد.

ماده ۲۴. هیات ارزیابی جامع آموزشی متشکل از استاد (استادان) راهنما و حداقل سه داور از اعضای هیات علمی دارای حداقل مرتبه استادیاری با ۳ سال سابقه تدریس یا تحقیق در مقطع تحصیلات تکمیلی به انتخاب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده است.

ماده ۲۵. تصویب طرح پیشنهادی رساله (پروپوزال) پس از گذراندن موفقیت آمیز ارزیابی جامع آموزشی، شرط لازم برای اجرای رساله در دوره دکتری تخصصی است.

ماده ۲۶. بخش پژوهشی ارزیابی جامع بر اساس داوری گزارش کتبی و شفاهی دانشجو از میزان و نحوه پیشرفت امر پژوهش توسط هیات ارزیابی در دو نوبت جامع پژوهشی ۱ و جامع پژوهشی ۲ صورت می‌گیرد. ضرورت دارد ارزیابی جامع پژوهشی ۱ حداکثر در پایان نیمسال پنجم و ارزیابی جامع پژوهشی ۲ حداکثر در پایان نیمسال هفتم صورت گیرد. نظر هیات ارزیابی‌کننده به دو صورت "قبول" و یا "رد" است. دریافت نظر "رد" در هر مرحله به‌عنوان مردودی در ارزیابی جامع محسوب می‌شود. در صورت مردودی در هر یک از ارزیابی‌های پژوهشی ۱ یا ۲، برای برگزاری مجدد ارزیابی پژوهشی نیازی به برگزاری مجدد ارزیابی آموزشی نخواهد بود.

ماده ۲۷. هدف اصلی از آزمون جامع پژوهشی ۱ دفاع از پروپوزال رساله دکترا، و هدف از آزمون جامع پژوهشی ۲ اطمینان از پیشرفت رساله دکترا در راستای موضوع رساله در حضور هیات داوران می‌باشد.

تبصره. رویکردها و سیاست های کلان برای جهت دهی به محورهای مطالعاتی و تحقیقاتی دانشجویان در انتخاب موضوع و نگارش رساله از سوی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و ضوابط و شرایط اختصاصی انجام آن در قالب رساله را شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تصویب می کند.

ماده ۲۸. هیات ارزیابی های جامع پژوهشی متشکل از استاد(استادان) راهنما، استاد(استادان) مشاور و حداقل دو نفر داور از اعضای هیئت علمی دارای حداقل مرتبه استادیاری با حداقل ۳ سال سابقه فعالیت در دوره های تحصیلات تکمیلی به انتخاب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده است. حداقل یکی از داوران ارزیابی جامع پژوهشی ۲ باید دارای مرتبه دانشیار به بالا و از خارج دانشگاه انتخاب شود.

ماده ۲۹. در صورت عدم قبولی و یا عدم احراز شرایط شرکت در ارزیابی جامع پژوهشی ۱ تا پایان نیمسال پنجم و در ارزیابی جامع پژوهشی ۲ تا پایان نیمسال هفتم، از دانشجو ثبت نام به عمل نمی آید و دانشجو از تحصیل محروم می گردد.

تبصره: در صورتی که محرومیت از تحصیل دانشجو بر اساس مواد ۲۳ یا ۲۹ ناشی از عدم رعایت زمانبندی و کسر سنوات مربوطه باشد، به پیشنهاد استاد راهنمای دانشجو و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، کمیته منتخب، وضعیت دانشجو را بررسی و متناسب با کمیت و کیفیت فعالیت های علمی دانشجو، در مورد نحوه ادامه تحصیل یا اخراج وی تصمیم گیری قطعی خواهد نمود. در صورت کسب موافقت کمیته منتخب و نداشتن مشکل نظام وظیفه، به دانشجو فقط یک نیمسال مهلت داده می شود تا آن مرحله ارزیابی جامع را با موفقیت سپری کند. ضمناً دانشجو باید برای این نیمسال بر اساس قوانین مصوب دانشگاه شهریه پرداخت نماید. در صورت موفقیت دانشجو در ارزیابی جامع مذکور در آن نیمسال و در صورتی که سنوات مجاز وی به پایان نرسیده باشد، برای انجام هر یک از آزمونهای جامع مرحله بعدی یک نیمسال مهلت زمانی برای دانشجو لحاظ می شود که برای دانشجوی دکترای مشمول آموزش رایگان، بدون نیاز به پرداخت شهریه می باشد.

بخش چهارم: استاد راهنما

ماده ۳۰. استاد راهنما از میان اعضای هیات علمی دانشکده، به تقاضای دانشجو و موافقت کتبی استاد راهنما پس از تصویب گروه، برای تأیید نهایی به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده معرفی می گردد.

ماده ۳۱. دانشجو موظف است حداکثر تا پایان نیمسال اول تحصیل، استاد راهنما و موضوع کلی رساله موردنظر خود را معرفی نماید. حداکثر دو ماه پس از معرفی، با تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، استاد راهنما تعیین می‌گردد. تا زمانی که استاد راهنما تعیین نشده است، مدیر گروه و در صورت عدم وجود گروه آموزشی، سرپرست تحصیلات تکمیلی دانشکده وظایف استاد راهنما را بر عهده می‌گیرد.

ماده ۳۲. استاد راهنما باید حداقل دارای مرتبه استادیاری با حداقل سه سال سابقه تدریس در دوره‌های تحصیلات تکمیلی بوده و راهنمایی حداقل دو پایان‌نامه کارشناسی ارشد دفاع شده را نیز عهده‌دار بوده باشد.

ماده ۳۳. در صورت نیاز، مسئولیت راهنمایی رساله دانشجو می‌تواند به عهده بیش از یک استاد راهنما باشد، مشروط بر این که استاد راهنمای اول (اصلی) حداقل ۶۰ درصد مسئولیت هدایت رساله را بر عهده داشته باشد.

تبصره. در شرایط خاص انتخاب استاد راهنمای مشترک با رعایت ماده ۳۲ حداکثر مشارکت ۴۰٪ و تأیید کمیته منتخب از خارج دانشگاه صنعتی اصفهان بلامانع است.

ماده ۳۴. به پیشنهاد استاد (استادان) راهنما و با تأیید گروه آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، حداقل یک و حداکثر سه نفر از اعضاء هیئت‌علمی با مرتبه حداقل استادیاری یا متخصصان حرفه‌ای با تخصص مرتبط به‌عنوان "استاد مشاور" رساله دانشجو تعیین می‌شوند. در مواردی که بیش از یک استاد راهنما وجود دارد، استثنائاً داشتن استاد مشاور الزامی نیست.

ماده ۳۵. دانشجو موظف است بلافاصله پس از تعیین استاد راهنما و موضوع رساله، فعالیت پژوهشی خود را آغاز کند. پیشنهادیه رساله باید حداکثر تا پایان نیمسال پنجم تحصیلی دانشجو به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده برسد.

ماده ۳۶. دانشجو مجاز است پس از قبولی در ارزیابی جامع پژوهشی ۱ و با تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده برای ادامه فعالیت‌های پژوهشی خود طبق آیین‌نامه مصوب وزارت در مدت مجاز تحصیلی، دوره‌ای را با عنوان فرصت تحقیقاتی در یکی از موسسه‌های علمی تحقیقاتی معتبر خارجی یا داخلی سپری نماید.

بخش پنجم: دفاع و ارزیابی از رساله

ماده ۳۷. دانشجو پس از تدوین رساله و مشروط بر تائید استاد/استادان راهنما و مشاور و به شرط حداقل کفایت دستاوردهای علمی، مجاز است در حضور هیات داوران از رساله خود دفاع کند.

ماده ۳۸. دفاع از رساله مشروط به اخذ پذیرش چاپ حداقل یک مقاله تحقیقی کامل، مبتنی بر رساله در نشریات ادواری دارای نمایه معتبر بین‌المللی ISI و به زبان انگلیسی است. دانشجو می‌تواند با احراز ماده ۳۷ و یکی از شروط زیر از رساله خود دفاع نماید:

الف) اخذ پذیرش چاپ و یا انتشار یک مقاله در مجلات با درجه Q1

ب) اخذ پذیرش چاپ و یا انتشار یک مقاله در مجلات با درجه حداقل Q3 و یک مقاله علمی-پژوهشی معتبر

ج) در شرایط خاص دانشجو می‌تواند با داشتن پذیرش چاپ و یا انتشار یک مقاله با درجه Q2 یا Q3 نیز از رساله خود دفاع نماید. در این حالت درجه رساله نمی‌تواند عالی ارزشیابی گردد.

تبصره ۱. در شرایط خاص و با تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و تشخیص مدیر پژوهشی دانشگاه، ثبت اختراع بین‌المللی می‌تواند جایگزین مقاله ISI شود.

تبصره ۲. در شرایط خاص و با تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و تشخیص مدیر پژوهشی دانشگاه، تولید دانش فنی، ثبت اختراع تایید شده توسط سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی، و ارائه فن آوری منجر به ساخت یا اجرا که به ارتقاء یا حل مشکلی از صنعت یا کشور منجر شود، ارزیابی و تایید شده توسط مراجع ذی صلاح می‌تواند جایگزین مقاله غیر ISI شود.

ماده ۳۹. هیات داوران دفاع از رساله شامل استاد (استادان) راهنما و مشاور به‌علاوه سه نفر داور منتخب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده در زمینه رشته موردنظر با مرتبه حداقل استادیاری می‌باشد. حداقل یکی از داوران باید دارای مرتبه دانشیاری یا بالاتر بوده و از خارج دانشگاه باشد.

تبصره: ریاست جلسه دفاع بر عهده سرپرست تحصیلات تکمیلی دانشکده یا نماینده وی (در هر صورت به‌غیر از اعضاء هیات داوران) بدون حق رأی است. نماینده‌ای از مرکز تحصیلات تکمیلی دانشگاه بدون حق رأی و به‌عنوان ناظر در جلسه حضور خواهد داشت.

ماده ۴۰. ارزشیابی رساله بر اساس کیفیت علمی پژوهش انجام شده، میزان نوآوری، چگونگی دفاع از یافته‌های پژوهشی، نحوه نگارش رساله، یافته‌ها و برون داده‌های پژوهشی صورت می‌گیرد. نمره رساله در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می‌شود:
-مردود (کمتر از ۱۶).

-قبول با درجه: خوب (۱۶ تا ۱۷/۹۹)، خیلی خوب (۱۸ تا ۱۸/۹۹) و یا عالی (۱۹ تا ۲۰).

تبصره. چنانچه ارزشیابی رساله، مردود اعلام شود، با تشخیص و تایید هیات داوران حداکثر یک نیمسال تحصیل به دانشجو اجازه داده می‌شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیات داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از رساله خود دفاع کند.

بخش ششم: دانش آموختگی

ماده ۴۱. ملاک دانش آموختگی، گذراندن کلیه واحدهای دوره، داشتن میانگین کل حداقل ۱۶، موفقیت (قبولی) در دفاع از رساله و ارائه تاییدیه انجام اصلاحات مورد نظر هیات داوران است.

تبصره: صدور گواهی و مدرک منوط به تحویل به موقع نسخه‌های تأییدشده رساله و دیگر مدارک مرتبط به دانشکده و انجام مراحل اداری مربوطه است.

تبصره. تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع با کسب درجه قبولی از رساله است.

ماده ۴۲. در موارد زیر دانشجو از ادامه تحصیل در دوره دکتری محروم می‌شود:

الف- میانگین نمره‌های درس‌هایی که در کل دوره آموزشی خود اخذ کرده است (با رعایت ماده ۱۰) کمتر از ۱۶/۰۰ شود.

ب- صلاحیت علمی دانشجو پس از دو بار ارزیابی جامع احراز نشود.

ج- عدم شرکت یا عدم احراز شرایط شرکت در هر یک از ارزیابی های جامع تا مهلت های زمانی تعیین شده در این شیوه نامه با رعایت تبصره ذیل ماده ۲۹

د- رساله دانشجو با رعایت تبصره ذیل ماده ۴۰ "مردود" ارزیابی شود.

ه- مدت مجاز تحصیل دانشجو با رعایت تبصره ذیل ماده ۸ به پایان برسد.

تبصره: در صورت محروم شدن یا انصراف دانشجو از ادامه تحصیل در دوره دکتری، دانشگاه با رعایت ضوابط و مقررات مربوطه، فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را به وی اعطا می‌نماید

ماده ۴۳. چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین رساله مرتکب تخلف علمی (مانند دستبرد ادبی، جعل، تقلب، کپی برداری و ...) شود و تخلف او از سوی دانشگاه تایید گردد، از ادامه تحصیل محروم و اخراج می‌شود.

تبصره. احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی دانشگاه، منجر به ابطال مدرک تحصیلی صادر شده خواهد شد.

ماده ۴۴. دانشگاه می‌تواند بخشی از اختیارات خود در این آیین نامه را به گروه آموزشی، شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و یا کمیته منتخب، تفویض کند.

ماده ۴۵. مسئولیت حسن اجرای این شیوه نامه و پاسخگویی قانونی مترتب به آن بر عهده واحدهای مختلف دانشگاه و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده حوزه معاونت آموزشی دانشگاه است.

ماده ۴۶. شیوه نامه اجرایی آیین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی دانشگاه صنعتی اصفهان در ۴۶ ماده و ۳۴ تبصره در تاریخ ۱۳۹۷/۴/۲۵ در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه برای دانشجویان ورودی سال ۱۳۹۷ و ما بعد به تصویب رسید و از نیمسال اول سال تحصیلی ۹۸-۹۷ لازم الاجرا می‌باشد.

